

Powstanie Wielkopolskie

<https://pw.ipn.gov.pl/pwi/form/r7082292480674,RABSKI-Zygmunt.html>
2023-03-21, 18:43

RABSKI Zygmunt

Osoba

RABSKI Zygmunt

Urodzony

1885

Zmarł

1930

Opis

adwokat, szef sądu OW w Gnieźnie, poseł na Sejm RP, mjr WP. Ur. 18 XII w Miłosławiu w rodzinie architekta Władysława i Heleny z Hübscherów. Ukończył gimnazjum św. Marii Magdaleny w Poznaniu. Członek TTZ: prezes koła (1903), komisarz gimnazjalny. Raport prezydium policji z 12 IX 1905 r. zaliczał go do najbardziej aktywnych członków Koła Mariackiego. Studiował prawo we Wrocławiu, Lipsku i Monachium, uzyskując w 1908 r. doktorat. Czynny z ZMP „Zet”. Początkowo pracował w sądach Hanoweru, potem prowadził praktykę adwokacką w Gnieźnie. W czasie I w. światowej powołany do wojska niemieckiego.

W XI 1918 r. wszedł w skład Rady Robotniczej, która wyznaczyła go kontrolerem burmistrza. Pracował również w komisjach: politycznej i ds. więziennictwa. Wystąpił z inicjatywą wyjazdów członków MRL do innych miejscowości powiatu, aby mobilizować Polaków do przygotowań militarnych. Na początku XII przebywał w tym celu w Czerniejewie. Miał duży autorytet wśród gnieźnieńskich niepodległościowców z POWZP.

28 XII uczestniczył w zajęciu koszar piechoty, zmuszając niemiecką Radę Żołnierską do ustąpienia. Był również przewodniczącym Wydziału Wykonawczego Miejskiej Rady Ludowej w Gnieźnie. Od 13 I 1919 r. był sędzią w Gnieźnieńskim Doraźnym Sądzie Wojskowym dla okręgów wojskowych: II, II i VIII, czyli w powiatach: gnieźnieńskim, inowrocławskim, mogileńskim, strzelińskim, witkowskim, wrześnińskim i żnińskim.

Od 11 III był w randze por. audytora sędzią śledczym w Sądzie Wojskowym I Okręgu Północnego w Gnieźnie. Organizował też wybory do rady miejskiej w Gnieźnie (21-28 III 1919). Od 21 V do 25 X 1919 r. był pierwszym polskim burmistrzem Gniezna, później przewodniczącym Rady Miejskiej w latach 1919-1922 i 1925-1928.

Z ramienia Narodowej Partii Robotniczej wszedł do Sejmu z okręgu gnieźnieńskiego. Wybrany został do Trybunału Stanu. Był również członkiem wydziału Izby Adwokackiej. Proponowano mu stanowisko sędziego Sądu Najwyższego, lecz nie przyjął go ze względu na stan zdrowia. Od 1923 r. był członkiem Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk.

Zmarł 24 II 1930 r., pochowany na cmentarzu św. Piotra w Gnieźnie. Odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski. Żonaty z Aleksandrą Gładysz (1886-1980), z którą miał z syna Włodzimierza (1925-1992).

Bibliografia

W. Sander, Rabski Zygmunt (1885-1930), (w:) Powstańcy wielkopolscy. Biogramy uczestników powstania wielkopolskiego 1918-1919, t. VII, red. B. Polak, Poznań 2010, s. 166-167.

Autor wpisu

Janusz Karwat